

Selvitys Lapinlahden kunnan nuorisotyöstä 2020-2022

Selvitykseen on koottu osiot, joissa on yleinen kuvaus nuorisotoimesta, työntekijät ja toimenkuvat, toiminnan kuvaus tilastointeen (sisältää tavoitteet), tilastointi ja rahoitus- ja hanketyö.

1. Lapinlahden Nuorisotoimi 2020-2022

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä toimia yhteiskunnan jäsenenä. Nuorisotyössä tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä nuorten harrastamista ja toimintaa yhteiskunnassa. Nuorisotyö pyrkii edistämään nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotyötä tehdään monipuolisesti nuorten vapaa-aikana, siellä missä muita palveluita ei ilta-aikaan ole toiminnassa tai muut palvelut eivät pääse esteettä paikalle. Nuorisotyö otetaan vastaan niin kadulla kuin nuorten kotona (huoltajat) neutraalina toimijana. Näin apu ja palveluohjaus saadaan ennakkoluulottomasti käyttöön. (korjaava / ennaltaehkäisy)

Nuorisotyö kohtaa nuoret heidän omassa elinympäristössään, niin kotona kuin jalkautuvassa nuorisotyössään taajamissa ja luontokylillä sekä oppilaitoksissa, tapahtumissa jne. Nuoret ottavat myös itse kontaktin ohjaajiin ja haluavat saada tukea omaan elämäänsä. Nuorisotyön toiminta on erittäin monipuolista ja yhteistyökumppanuudet monipuolisia.

Nuorisotyössä pystytään tuottamaan palvelua ajatellen nuorten erilaisia tarpeita. Nuorisotyö ei ole vain nuorisotalo työtä, vaikka se onkin vahvin osa-alue ja se turvataan ensisijaisena toimintana. Nuorisotyön monipuolisuus on kokonaisuus ja sen eri toimintojen merkitys nuorten elämässä yksilö ja ryhmä tasolla on suuri. Nuorisotyön monipuoliset työmuodot tukevat myös sosiaalista vahvistumista ja /tai sosiaalisia taitoja, näiden ylläpitävänä toimintana kodin ulkopuolelle harrastusten parissa.

Nuoriso-ohjaajilla on vahva ammattitaito nähdä nuoret eri elämän tilanteissa. Nuorisotalolla käyviä nuoria ohjataan leireille, retkille, harrastus ja kerhotoimintaan. Tutun ohjaajan ohjauksessa ja ollessa mukana on nuoren helpompi ja turvallisempi osallistua toimintaan ja saada tätä kautta harrastus elämäänsä. Turvallisilla, luotettavilla ja pysyvillä nuoriso-ohjaajilla on suuri merkitys nuorten kannalta.

Nuorisotyön toimijat osallistuvat lastensuojelutyön tekemiseen nuorten eri toimintaympäristöissä ennaltaehkäisten ja korjaten, yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa. Tarvittaessa nuorisotyön tekijät tekevät lastensuojeluilmoituksia ja käyvät aktiivisesti kasvatuskeskusteluja perheiden kanssa.

Korona rajoitusten aikana täytyi pitää nimelistaa kävijöistä mahdollisen tartuntaketjun selvittämiseksi. Listassa Laparilla oli yli 100 eri nuorta ja Klubilla yli 60 eri nuorta.

2. Työntekijät ja toimenkuvat 2020-2022:

Lapinlahden kunnassa 2,5 toimea (alla tehtävät 1-3). Etsivä nuorisotyön rahoituksen avulla on voitu palkata 50% lisätyövoimaa + nuorten aloitteesta 19 tunnin iltavalvoja.

1) Etsivä nuorisotyöntekijä / lähiesimiestehtävät koko kunta (100%)

Tehtävän tarkoitus

- johtaa, kehittää ja valvoo yksikkönsä ja sen henkilökunnan toimintaa ja vastata toiminnasta sivistysosaston osastopäällikölle, päättää valtuuksiensa rajoissa hankinnoista ja sopimuksista
- valvoo yksikön määrärahojen käyttöä ja tulojen kertymistä sekä toiminta- ja talousraporttien avulla arvioida, vastaavatko toteutuneet menot ja tulot suunnitelmia
- laatia yhdessä yksikkönsä kanssa ehdotukset taloussuunnitelmaksi, toiminnallisiksi ja tulostavoitteiksi sekä toiminnan seurannan raportiksi ja vuosikertomukseksi
- suorittaa muut sivistysosaston osastopäällikön antamat tehtävät
- erityisalan ohjaaminen, toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja täytäntöönpanoon osallistuminen, nuorisotilojen ja alueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja täytäntöönpanoon osallistuminen, avoin toiminta, pienryhmätoiminta, monialainen verkostotyö, yksilötyö, leirit, retket, matkat, etsivä nuorisotyö, nuorten huume / päihdetyö, perheiden kanssa tehtävätyö, erityisnuorisotyö
- etsivän nuorisotyön toteutus siten kuin nuorisolain 10 §, 11§ ja 12§ pykälissä määritellään

2) Nuoriso-ohjaaja (50 %): nuorisotila Klubi ja sen alue

100 % työntekijä etsivän nuorisotyön rahoituksen jatkuessa 31.8.2023 saakka

Tehtävän tarkoitus

- nuorisotilan ja alueen toiminnan suunnittelu, valmistelu ja täytäntöönpano
- avoin toiminta, pienryhmätoiminta, ammatillinen tukihenkilötyö,
- monialainen yhteistyö, leirit, retket, matkat, Saapas vapaaehtoistyö (katu, netti, koulutus) - nuorisofoorumin organisointi ja ohjaus
- toimista raportointi lähiesimiehelle numeroin ja sanallisesti.
- laatia yhdessä lähiesimiehensä kanssa ehdotukset taloussuunnitelmaksi, toiminnallisiksi ja tulostavoitteiksi sekä toiminnan seurannan raportiksi ja vuosikertomukseksi
- 3) Nuoriso-ohjaaja: nuorisotila Lapari ja sen alue
- Tehtävän tarkoitus
- nuorisotilan ja alueen toiminnan suunnittelu, valmistelu ja täytäntöönpano
- avoin toiminta, pienryhmätoiminta, ammatillinen tukihenkilötyö, erityisalan ohjaaminen
- monialainen yhteistyö, leirit, retket, matkat, etsivä nuorisotyö / Saapas vapaaehtoistyö (katu / netti / koulutus)
- toimista raportointi lähiesimiehelle numeroin ja sanallisesti.
- Kuntavalvoja Valpas
- laatia yhdessä lähiesimiehensä kanssa ehdotukset taloussuunnitelmaksi, toiminnallisiksi ja tulostavoitteiksi sekä toiminnan seurannan raportiksi ja vuosikertomukseksi

3) Nuoriso-ohjaaja (100%): nuorisotila Lapari ja sen alue

Tehtävän tarkoitus

- nuorisotilan ja sen alueen toiminnan suunnittelu, valmistelu ja täytäntöönpano
- avoin toiminta, pienryhmätoiminta, erityisalan ohjaaminen, neuvonta ja palveluohjaus
- monialainen yhteistyö, leirit, retket, matkat, etsivä nuorisotyötyöpari toiminta / Saapas vapaaehtoistyö (katu / netti / koulutus)
- toimista raportointi lähiesimiehelle numeroin ja sanallisesti.

- Kuntavalvoja Valpas ja sen lakisääteinen vastuu Oppivelvollisuuslaki, 3 luku Oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus- ja valvontavastuu, 14 § Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu, 15 § Opiskelupaikan osoittaminen
- laatia yhdessä lähiesimiehensä kanssa ehdotukset taloussuunnitelmaksi, toiminnallisiksi ja tulostavoitteiksi sekä toiminnan seurannan raportiksi ja vuosikertomukseksi

4) Nuoriso-ohjaaja: nuorisotila Lapari

Nuorten aloitteen mukainen iltavalvonta 19 tuntia / vk toimintakaudella.
Tehtävä riippuvainen etsivän nuorisotyön rahoituksesta.

Tehtävän tarkoitus

- nuorisotila Laparin avoin toiminta
- toimista raportointi lähiesimiehelle

Nuorisotoimi tilastot vuosilta 2017-2022

- tilastoissa huomioitava korona rajoitteet vuosilta 2020-2022

Koko vuosi luvut sisältävät sekä Nuorisotilat että yökahvilat.

KOKO VUOSI	Toiminta alueittain 1.1.2017 - 31.12.2017 (Lapari ja klubi)										Toiminta koko kunnan alueella yhteensä 1.1.2017 - 31.12.2017					
	Nuorisotilat		yökahvilat		vapaehtoisia toiminnassa		diskot		kerhot / ryhmät		leiri	henk.	etsivä / tukihenkilö	n. tunnit	muu toiminta	henk.
	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.						
Lapari	118	3972	27	1316	52	2	91	18	154	412	16	300	357	632	76	1746
Klubi	120	2294	25	706	3	5	272	26	312	3						
yhteensä	238	6266	52	2022	55	7	363	44	466	415	16	300	357	632	76	1746

KOKO VUOSI	Toiminta alueittain 1.1.2018 - 31.12.2018 (Lapari ja klubi)										Toiminta koko kunnan alueella yhteensä 1.1.2018 - 31.12.2018					
	Nuorisotilat		yökahvilat		vapaehtoisia toiminnassa		diskot		kerhot / ryhmät		leiri	henk.	etsivä / tukihenkilö	n. tunnit	muu toiminta	henk.
	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.						
Lapari	121	3981	21	789	64	2	158	8	60	213	27	424	345	445	115	2256
Klubi	100	1535	20	643	6	3	229	10	57	15						
yhteensä	221	5516	41	1432	70	5	387	18	117	228	27	424	345	445	115	2256

KOKO VUOSI	Toiminta alueittain 1.1.2019 - 31.12.2019 (Lapari ja klubi)										Toiminta koko kunnan alueella yhteensä 1.1.2019 - 31.12.2019					
	Nuorisotilat		yökahvilat		vapaehtoisia toiminnassa		diskot		kerhot / ryhmät		leiri	henk.	etsivä / tukihenkilö	n. tunnit	muu toiminta	henk.
	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.						
Lapari	134	3180	25	721	100	5	324	12	79	181	23	2259	28	529	384	603
Klubi	98	1655	27	789	9	3	183	14	150	6	21	989			60	1965
yhteensä	230	4835	52	1510	118	8	507	26	229	187	44	3258	28	529	384	603

KOKO VUOSI	Toiminta alueittain 1.1.2020 - 31.12.2020 (Lapari ja klubi)										Toiminta koko kunnan alueella yhteensä 1.1.2020 - 31.12.2020					
	Nuorisotilat		yökahvilat		vapaehtoisia toiminnassa		diskot		kerhot / ryhmät		leiri	henk.	etsivä / tukihenkilö	n. tunnit	muu toiminta	henk.
	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.						
Lapari	120	2825	20	962	46	1	96	10	79	75	8	650	25	203	335	650
Klubi	101	1451	20	537	5	1	40	41	383	11	8	296			134	1466
yhteensä	221	4276	40	1499	51	2	136	51	462	86	16	955	25	203	335	650

KOKO VUOSI	Toiminta alueittain 1.1.2021 - 31.12.2021 (Lapari ja klubi)										Toiminta koko kunnan alueella yhteensä 1.1.2021 - 31.12.2021					
	Nuorisotilat		yökahvilat		vapaehtoisia toiminnassa		diskot		kerhot / ryhmät		leiri	henk.	etsivä / tukihenkilö	n. tunnit	muu toiminta	henk.
	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.						
Lapari	118	3080	25	982	40	0	0	22	124	227	8	116	13	99	389	733
Klubi	101	1275	29	574	3	0	0	18	234	0	1	50			101	973
yhteensä	219	4355	55	1556	43	0	0	40	358	227	9	166	13	99	389	733

KOKO VUOSI	Toiminta alueittain 1.1.2022 - 31.12.2022 (Lapari ja klubi)										Toiminta koko kunnan alueella yhteensä 1.1.2022 - 31.12.2022					
	Nuorisotilat		yökahvilat		vapaehtoisia toiminnassa		diskot		kerhot / ryhmät		leiri	henk.	etsivä / tukihenkilö	n. tunnit	muu toiminta	henk.
	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.	pv	henk.						
Lapari	121	3538	28	1139	7	1	100	23	135	374	13	109	832	951	65	849
Klubi	101	1834	30	741	0	1	60	2	30	0	4	0				
yhteensä	222	5372	58	1879	7	2	160	25	165	374	17	109	832	951	65	849

3. Toiminnan kuvaus ja tilastot

1) Nuorisotilatoiminta

Tavoitteena tarjota nuorille mielekästä ja turvallista tekemistä vapaa-aikana sosiaalisia taitoja vahvistaen yksilö ja ryhmätasolla. Nuoret osallistuvat aktiivisesti nuorisotilatoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Nuorisotilatoiminnalla ohjataan ja opetetaan nuorille tulevaisuudessa tarvittavia tietoja ja taitoja kotitalous / sen hoito, rahan käyttö / budjetointi, hyvät käytöstavat (kiitos, ole hyvä, anteeksi), kiusaamiseen puuttuminen / ehkäisy, harrastus toiminnan merkitys nuoren elämässä, itsenäistyminen.

Yksilö keskustelut ohjaajien kanssa mieltä vähänkään pohdituttavista aiheista tarvittaessa palveluohjaus oikea-aikaisen palvelun tai harrastuksen pariin *(aiheita, joista nuorten kanssa keskustellaan nyt: koulu- tai perhehuolet, seksuaalisuuteen ja sukupuoleen liittyvät aiheet ystävyys-suhteet, kiusaamistapaukset ja kokemukset, läheisten päihteiden käyttö, mielenterveysongelmat)*.

Nuorisotoimen vuosikellon mukaisesti teemaviikkoja ajankohtaisista aiheista. Pääteemoja ovat päihteet ja mielenterveys, sekä seksuaalikasvatus. Lisäksi järjestetään teemailtoja nuorten elämää askarruttavista asioista.

Toimintoja ovat esimerkiksi:

- Läksynurkka: suosittu opiskelijoiden ja koululaisten tukena.
- E-urheilu käytössä nuorisotiloilla Lapari ja Klubi viisi + viisi pelitietokonetta. Toimintaa ohjataan, neuvotaan, huomioiden terveysneuvonta e-urheilun tukena.
- Neuvonta ja tuki keskustelut opiskelusta ja työnhausta. (VALPAS-toiminta)
- Ukrainalaisnuorten kotoutuminen ja toimintaan osallistuminen huomioiden alle 13-vuotiaat sotapakolaiset
- Nuorisotilojen yökylät (aiheena joukkuepelit ja kisat)

Nuorisotilatoiminnasta nuorisotoimi on saanut positiivista palautetta. Palautteessa on koettu hyväksi nopea reagointi nuoren tilanteeseen, joka on aiheuttanut huolta ja kiitosta on myös saanut tilatoiminnassa monipuolisen toiminnan järjestäminen nuorille.

Yhteistyötä tehdään kolmannen sektorin kanssa (esim. seurakunnat). Nuorisotalotoiminnassa on myös opiskelijoiden ja TET-oppilaiden ohjausta.

Nuorisotila toiminnan tilastot

(nuorisotilat ma-to 4 päivää viikossa koko vuosi avoinna ja kävijät)

KOKO vuosi 2020	Nuorisotilat avoinna		vapaaehtoi- sia toimin- nassa	diskot		tilojen muut käyttäjät kpl	muu toiminta	
	pv	henk.		alak.bileet	kävijöitä		kpl	henk.
Lapari	120	2825	46	1	96	75	134	1466
Klubi	101	1451	5	1	40	11		
yhteensä	221	4276	51	2	136	86	134	1466

KOKO VUOSI 2021	Nuorisotilat avoinna		vapaaehtoi- sia toimin- nassa	diskot		tilojen muut käyttäjät kpl	muu toiminta	
	pv	henk.		alak.bileet	kävijöitä		kpl	henk.
Lapari	118	3080	40	0	0	227	101	973
Klubi	101	1275	3	0	0	0		
yhteensä	219	4355	43	0	0	227	101	973

KOKO VUOSI 2022	Nuorisotilat avoinna		vapaaehtoi- sia toimin- nassa	diskot		tilojen muut käyttäjät kpl	muu toiminta	
	pv	henk.		alak.bileet	kävijöitä		kpl	henk.
Lapari	121	3538	28	1	100	374	65	849
Klubi	101	1834	30	1	60	0		
yhteensä	222	5372	58	160	160	374	65	849

2) Sosiaalinen vahvistaminen ja erityisalan ohjaaminen *perusnuorisotyössä* (Etsivä nuorisotyö)

Tavoitteena tavoittaa syrjäytymisvaarassa olevat nuoret etsivän nuorisotyön keinoin ehkäisten nuorten syrjäytymistä ja tukemalla elämän hallinnan taitojen kehittymistä hyödyntäen monialaista verkostoa.

Sosiaalinen vahvistaminen kuuluu ennaltaehkäisevään työotteeseen, joka kuuluu automaattisesti nuorisotoimen kaikkeen toimintaan. Nuorten ryhmähenki, itsetunnon kehittäminen ja tarvittaessa kohottaminen kuuluu jokailtaiseen työnkuvaan. Etsivän nuorisotyön työotteella, perusnuorisotyössä nuoria ohjataan normaalin tilatoiminnan yhteydessä nuorten tarvitsemien palvelujen piiriin. Nuoriso-ohjaajat ovat käyvät keskusteluja nuorten kanssa kasvotusten, mutta paljon yksilökeskusteluja käydään myös sosiaalisen median kautta.

Nuoriso-ohjaajat toimivat myös ammattilaisina tukihenkilöinä vuoden 2022 loppuun sakka. Ammatillinen tukihenkilötyö sosiaalihuollon ja lastensuojelun asiakkaina oleville lapsille ja nuorille. Maakunta uudistuksen vaikutus tukihenkilötyön loppumiseen vuoden 2022 loppuun mennessä, korvattiin oppivelvollisuuslain mukaisella VALPAS-ohjauksella ja sen operatiivisen tason ohjaus toiminnalla.

- Jalkautuva nuorisotyön ehkäisevää päihde-, ja mielenterveystyön, syrjäytymisen ehkäisyn työmuoto. Työmuoto rauhoittaa nuorten tekemää ilkivaltaa kesäkuukausina sekä ennaltaehkäisee syrjäytymistä turvallisen aikuisen ollessa läsnä ja ohjattaessa harrastustoimintaan. Saapas vapaaehtoistoiminta koulutus ja koordinointi on osa nuorisotyötä.

Yhteistyö on tiivistä erikoissairaanhoidon, mielenterveyspalvelujen, Ankkuri-tiimin, sosiaalityön, KELA:n erityispalveluiden, päihdetyön, diakonian, työllisyys ja nuortentyöpajan, velkaneuvonnan, toisen asteen oppilaitosten ja peruskoulun kanssa.

Koulujen kanssa tehdään yhteistyötä: osallistumalla kuutosluokkalaisten Mok-päiviin, tukioppilastoiminnan järjestämistä koulujen kanssa, 7-luokkalaisille oppituntikierrokset nuorten vaikuttamis- mahdollisuuksista Lapinlahden kunnassa ja Nuorisovaltuustotoiminnasta, 7lk ryhmäytymispäivät. Kahvivälkkä toiminta toisella-asteella ja yläkouluissa osana nuorten neuvonta ja ohjaustyötä ajankohtaiset aiheiden kautta.

Tilastot ja toteutus (nuorisotilat perjantain kävijätilastot vuodessa)

Esimerkkejä työtilanteista:

Nuori 15 v.

Nuorella oli vaikea vaihe elämässä omaa identiteettiä etsiessä. Hän tuli kertomaan ohjaajalle että, uskalsi tunnustaa oman seksuaalisen suuntautumisensa vanhemmilleen sen jälkeen, kun oli saanut hyväksyvää kohtelua nuorisotalolla.

Nuori 15 v

Nuorella oli vaikeuksia koulun suorittamisessa. Hänellä oli paljon poissa-oloja ja käytösongelmia. Nuori kertoi, että koulunkäynti ei kiinnosta, koska hän on huono kaikessa ja hänellä on ollut myös tunne, että opettajatkin näin ajattelevat.

Nuoriso-ohjaaja rohkaisi nuorta puhumaan koulussa oman luokanvalvojan kanssa sekä koulukuraattorille.

Ehdotimme hänelle, että hän voisi tulla nuorisotilalle ja voisimme yhdessä katsoa tehtäviä ja harjoitella kokeisiin. Nuori oli yhteydessä luokanvalvojaan pienen rohkaisun jälkeen. Nuorisotilalla illan aikana harjoittelimme usein kokeita ja tehtiin rästiin jääneitä läksyjä. Näiden pienien tukitoimien avulla nuori sai suoritettua peruskoulun loppuun.

Nuoret 13–14 v

Kyllä oli tapahtunut pientä ilkivaltaa ja siitä oli Facebookin puskaradioon laitettu maininta nuorten nimillä. Ohjaaja otti asian puheeksi kyseisten nuorten kanssa ja keskusteli mitä on tapahtunut, kun tällainen juttu oli.

Nuoret kertoivat mitä oli tapahtunut ja soittivat omille vanhemmilleen ja menivät itse huoltajien kanssa selvittämään asian ja siivoamaan sotkut.

Ohjaaja puhui nuorten kanssa asiallisesti ja ilman syyttävää sormea nuorten omien valintojen kautta mikä olisi tähän hetkeen oikea ratkaisu, ja nuoret löysivät itse sen vastauksen.

KOKO vuosi 2020	yökahvilat avoinna pv	henk.	vapaaehtoi- sia toimin- nassa	koulu nuoriso- työ käynnit	henk.	etsivä / tukihenkilö tapaamiset	n.tunnit
Lapari	20	962	46	8	659	334	649
Klubi	20	537	5	8	296		
yhteensä	40	1499	51	16	955	334	649

KOKO VUOSI 2021	yökahvilat avoinna pv	henk.	vapaaehtoi- sia toimin- nassa	etsivä / tukihenkilö tapaamiset	n.tunnit
Lapari	26	982	40	389	733
Klubi	29	574	3		
yhteensä	55	1556	43	389	733

KOKO VUOSI 2022	yökahvilat avoinna pv	henk.	vapaaehtois- sia toimin- nassa	etsivä / tukihenkilö tapaamiset	n.tunnit
Lapari	28	1138	7	632	951
Klubi	30	741	0		
yhteensä	58	1879	7	632	951

3) Kerho ja leiri- ja retkitoiminta

Tavoitteena on edistää ympäristö- ja kulttuurikasvatusta ryhmä- ja leiritoimintojen kautta varhaisnuorille ja nuorille.

Kansainvälinen ystävyyskerhotoiminta nuorisotoimen ja koulun yhteistyössä. Osallistuminen koulun ja kodin päivään vapaa-ajan vietto ja harrastustoiminta. Liikunta-kerhot yhteistyössä koulujen kanssa.

Nuorisotiloilla loma-aikoina järjestetään, koko perheen retkiä, nuorille suunnattuja retkiä uusien harrastus toimintojen pariin. Loma-aikoina toiminnan tarpeen huomiointi nuoria ja varhaisnuoria kuulemalla.

Erilaisia kerho- ja retkitoimia ovat olleet:

- Päiväretket, nuoria kiinnostaviin tapahtumiin.
- Paintball -leiri (nuorisotoimella omat merkkaimet)
- Vaellus retket (nuorisotoimella omat trangiit, retki rippukeinuja maastossa yöpymiseen, rinkkoja jne.)
- Ulkoilu pelipäivät (nuorisotoimella omia pelivälineitä kesä ulkoiluun koripalloja, sulkapallo välineet, lentopallon sekä muita ulkopelejä.
- Tyttöryhmä toiminta
- Lani -tapahtumat syys- ja hiihtolomalla (myös muina-aikoina nuorten toiveesta). Poikkeusolojen aikaan ohjattua pelitoimintaa verkossa talojen ollessa suljettuna.
- Ratsastus retki / Issikkavaellus
- Ulkoilu päivät lähialueiden kodille nuotio hetkien merkeissä
- Peliturnaukset biljardi ja pingis pelissä.
- Kädentaito pajat
- Nuotta -Valmennus leirit

Kerho ja leiri- ja retkitoiminta tilastot

KOKO vuosi 2020	vapaaehtoi- sia toimin- nassa	kerhot / ryhmät kpl	henk.	leiri päiviä	henk.
Lapari	46	10	659	25	203
Klubi	5	41	296		
yhteensä	51	51	955	25	203

KOKO VUOSI 2021	kerhot / ryhmät kpl	henk.	leiri päiviä	henk.
Lapari	22	124	13	99
Klubi	18	234		
yhteensä	40	358	13	99

KOKO VUOSI 2022	vapaaehtoi- sia toimin- nassa	kerhot / ryhmät kpl	henk.	leiri päiviä	henk.
Lapari	7	23	135	13	109
Klubi	0	2	30		
yhteensä	7	25	165	13	109

4) VALPAS - Oppivelvollisuuden seuranta- ja valvontapalvelu

Lakisääteinen: Oppivelvollisuuslaki 1214/2020, luku 3, §10-§14. Oppivelvollisuuden laajennus tuli voimaan syksyllä 2021 ikäluokka kerrallaan, koskee nyt 2005, 2006 ja 2007 syntyneitä. Nuorilla on velvoite hakeutua ja jatkaa toisen asteen koulutuksessa.

VALPAS on opetushallituksen ylläpitämä palvelu, jonka avulla oppivelvollisuutta valvovat opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä asuinkuntien virkailijat voivat seurata oppivelvollisen oppijan oppivelvollisuuden suorittamista koko oppivelvollisuusiän ajan. Valpas-toiminnan ajatuksena on tukea 1.8.2021 voimaan tulleen oppivelvollisuuslain mukaista vastuuketjua, jossa oppivelvollinen pyritään saattamaan ohjaus- ja valvontavelvolliselta seuraavalle. Palvelun avulla voidaan huolehtia siitä, että oppijalla on koko ajan olemassa taho, joka ohjaa ja valvoo oppivelvollisuuden suorittamista.

Nuoriso-ohjaaja toimii Valppaan kuntavalvojana ja toteuttaa ohjaavan kenttätöön. Kuntavalvojalla on kaksi kuukautta aikaa ohjata nuorta eteenpäin, joko hakemaan kouluun tai selvittää onko nuoren elämäntilanne ja / tai terveydellisessä jaksamisessa huomioitavaa. Tarvittaessa nuorelle voidaan hakea oppivelvollisuuden keskeytystä, mutta tähän on oltava riittävät perusteet mm lääkärin todistus, lastensuojelun vakava tarve jne.

HAASTEET

Nuorilla ei välttämättä ole taitoja opiskeluun tai kiinnostusta. Kun nuoren saa koulun kirjoille, saattaa mennä kuukausi/a, kun nuori tulee takaisin Valpas järjestelmään ja työ aloitetaan taas uudestaan. Näin saattaa mennä aikaa hyvinkin lukukausi, jolloin nuori ei käy koulua ollenkaan. Näyttäisi siltä, että lakiuudistuksen myötä jää vielä nuoria kouluttamatta koska tiedon kulku on hidasta.

Nuoren asioiden selvittelyssä palveluohjaus on tärkeää ja etsiä nuorelle lisäksi ne palvelut mitä hän tarvitsee elämäntilanteeseensa esim. mielenterveyspalvelut, oppimisvaikeuksien selvittäminen, raha asiat ja onko tarvetta lastensuojelulle.

Nyt jo tulleet ohjaus tehtävät ovat olleet haastavia. Nuorta on ollut vaikea tavoittaa. Mikäli nuori ei vastaa puhelimeen tai viesteihin tai Valpas järjestelmässä on puutteita mm huoltajan yhteystietojen osalta, joita ei välttämättä ole ollenkaan. Tässä kohdassa nuorisotyöntekijät jalkautuvat etsivän nuorisotyön tai sosiaalityön kanssa parityönä kotikäynnille tavoittamaan nuorta ja hänen huoltajiaan.

Nuoren jo varhaisessa vaiheessa havaittu syrjäytymisriski peruskouluiässä, johtaa usein opiskelupaikasta putoamiseen peruskoulun jälkeen. → Valpasohjaaja jatkaa tästä työskentelyä heidän kanssaan.

VALPAS-tilastot 2021-2022

Nuoria ohjattu vuonna 2021 syksy ja 2022 kevät (tässä on syytä huomioida, että laki astui voimaan 1.8.2021 alkaen)

Ohjaukset 1.8.2021 - 21.12.2022 ja 1.1.- 4.4.2023

aika väli	henkilöä	päättymiset	muut toimet piteet
1.8.2021 -31.12.2021	3	1	2
1.1.2022 - 31.12.202	2	6	4
1.1.2023 – 4.4.2023	6	4	2

5) Etsivä nuorisotyö

(AVI:n rahoituksella vuodesta 2011, lakisääteinen)

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä ja rahoituksen aikana nuorisotyön resurssit eivät saa heiketä, johtaa rahoituksen takasin maksuun.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Kohderyhmä 18–29-vuotiaita nuoret (15-17v. tarvittaessa), jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut.

Etsivästä nuorisotyöstä säädetään nuorisolaissa (1285/2016), 3 luku Kuntien nuorisotyö ja -politiikka sekä monialainen yhteistyö §10-§12

Työntekijä toimii linkkinä eri palveluiden välillä, joita nuoret käyttävät tai tarvitsevat. Tehtävänä kehittää ja vahvistaa koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien nuorten tavoittamista. Kotikäynnit tehdään tarvittaessa nuorta tavoittaessa etsivän nuorisotyön asiakkaaksi ja asiakkuuden aikana, mikäli nuoren tilanne sen vaatii.

Etsivässä nuorisotyössä tehdään palveluohjausta auttaen nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut, Puolustusvoimien TimeOut -toimintaa ja toisen asteen koulupäivystyksiä.

Yhtenä tehtävänä päihitteettömyyttä ja elämänhallintaa tukevien tapahtumien, teemapäivien ja nuorisoleirien järjestäminen sekä monialaisissa työryhmissä toimiminen, joiden tehtävänä on edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua eri toimijoiden välillä.

Yhteistyö on erittäin tiivistä erikoissairaanhoidon, mielenterveyspalvelujen, Ankkuri-tiimin, sosiaalityön, KELAn erityispalveluiden, päihdetyön, diakonian, työllisyys ja nuortentyöpajan, velkaneuvonnan, toisen asteen oppilaitosten kanssa

Nuorten työpajalla 40 % etsivän nuorisotyön ohjaamia asiakkaita 2020-2022.

- KAIKKI: Nuorten ylin suoritettu tutkinto aloitustilanteessa - 01.01.2020-31.12.2023

Koulutustausta	Nuoret yhteensä		Naisia	Miehiä	tiedoksi: 29 v. ja vanhempi
	määrä	osuus	määrä	määrä	määrä
Peruskoulu	125	88,7 %	64	61	-
Edelleen peruskoulussa	15	10,6 %	15	-	-
Peruskoulu keskeytynyt	1	0,7 %	-	1	-
Peruskoulu suoritettu	109	77,3 %	49	60	-
Toinen aste	11	7,8 %	5	6	-
Lukion oppimäärä	1	0,7 %	-	1	-
Ylioppilas	5	3,5 %	2	3	-
2. asteen ammatillinen tutkinto suoritettu	5	3,5 %	3	2	-
Korkeakoulututkinto	2	1,4 %	1	1	-
Ammattikorkeakoulututkinto	-	0,0 %	-	-	-
Yliopistotutkinto	2	1,4 %	1	1	-
Muu tutkinto	1	0,7 %	1	-	-
Ulkomailla suoritettu tutkinto	-	0,0 %	-	-	-
Muu	1	0,7 %	1	-	-
Ei tietoa	2	1,4 %	1	1	-
Ei tietoa	1	0,7 %	-	1	-
Ei kirjattu	1	0,7 %	1	-	-
Nuoret yhteensä	141	100%	72	69	-

- KAIKKI: Nuorten määrä statuksen mukaan - 01.01.2020-31.12.2023

Status	Nuoret yhteensä		Naisia	Miehiä	tiedoksi: 29 v. ja vanhempi
	määrä	osuus	määrä	määrä	määrä
Yhteydenottopyyntö	4	2,8%	2	2	-
Kontakti	1	0,7%	-	1	-
Tavoitettu	136	96,5%	70	66	-
Nuoret yhteensä	141	100%	72	69	-

KAIKKI: Yhteistyön päättämisen syy - 01.01.2020-31.12.2023

Yhteistyön päättämisen syy		Naiset yhteensä		Naisia	Miehiä	Tiedot: 20 v ja vanhempi	Palaute - Mies - Nainen - Syy										
		määrä	osuus	määrä	määrä	määrä											
TILASTOINTI	Ei saatu yhteyttä	1	100,0%	1	1	1	Ei saatu yhteyttä										
	Väärä/järjestelmä	1	100,0%	1	1	1	VAARA/PERUTTU/ILMOITUS										
	Uudelleensijoitus yhteistyön päättämiseksi	1	100,0%	1	1	1	UUDELLENSIJOITUS										
	Nuoret yhteensä	1	100,0%	1	1	1											
KONTAKTI	Nuori ei halua aloittaa asiakkuutta	1	100,0%	1	1	1	NUORI EI HALUUNU ALOITTAA ASIAKKUUTTA										
	Nuorella ei ole tarvetta asiakkuuteen	1	100,0%	1	1	1	NUORELLA EI OLE TARVETTA ASIAKKUUTEEN										
	Ohjattu kerta-asiakseen	1	100,0%	1	1	1	OHJATTU KERTA-ASIAKSEKSI										
	Muu	1	100,0%	1	1	1	MUU										
TAVOTTEU	Nuoret yhteensä	1	100,0%	1	1	1											
	Opinnot	25	20,3%	16	9	9											
	TUVA-koulutus	13	10,6%	8	9	9	TUVA-KOULUTUS										
	Toisen asteen opinnot	13	10,6%	8	9	9	TOISEN ASTEEN OPINNOT										
TAVOTTEU	Korkeakoulu opinnot	12	9,8%	7	1	1	KORKEAKOULU OPINNOT										
	Muu opintelu	11	8,9%	5	8	8	MUU OPINTELU										
	Sosiaaliset, terveydenhoito ja KEELAn palvelut	5	4,1%	2	3	3	SOSIAALISIA, TERVEYDENHOITOJA JA KEELAN PALVELUITA										
	Mielenterveyden hoito	2	1,6%	2	1	1	MIELENTERVEYDENHOITO										
TAVOTTEU	Päihde- ja riippuvuus hoito	1	0,8%	1	1	1	PÄIHDE- JA RIIPPUVUUSHOITO										
	Muut terveyskeskuspalvelut	1	0,8%	1	1	1	MUUT TERVEYSKESKUSPALVELUT										
	Sosiaalityö	1	0,8%	1	1	1	SOSIAALITYÖ										
	NUOTTI-valmennus	1	0,8%	1	1	1	NUOTTI-VALMENNUKSEEN										
TAVOTTEU	Kalan keräily	2	1,6%	1	1	1	KALAN KERÄILY										
	Työllistymistä tukeva toiminta	13	10,6%	14	21	21	TYÖLLISTYMISTÄ TUKEVA TOIMINTA										
	Työpaikka	8	6,5%	5	3	3	TYÖPAIKKA										
	Kuntouttava työtoiminta	4	3,3%	2	2	2	KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA										
TAVOTTEU	Työkokous	2	1,6%	2	1	1	TYÖKOKOUS										
	Muut työelämään liittyvät palvelut	7	5,7%	1	7	7	MUUT TYÖELÄMÄÄN LIITTYVÄT PALVELUT										
	Työhön avuksi otettujen koulutus	14	11,4%	5	9	9	TYÖHÖN AVUKSI OTETTUIKSI Koulutus										
	Muut palvelut ja toimenpiteet	3	2,4%	1	1	1	MUUT PALVELUT JA TOIMENPITEET										
TAVOTTEU	Ohjaus talleille opille	1	0,8%	1	1	1	OHJAUS TALLEILLE OPILLE										
	Kansalaisuus ja vapaaehtoisuus	1	0,8%	1	1	1	KANSALISUUS JA VAPAAEHTOISUUS										
	Matalan kynnyksen apu mielenterveyteen ja/tai päihdeongelmiin	1	0,8%	1	1	1	MATALAN KYNNYKSEN APU MIELENTERVEYTEEN JA/TAI PÄIHDEONGELMIIN										
	Muut toimenpiteet	24	19,5%	14	10	10	MUUT TOIMENPITEET										
TAVOTTEU	Henkilökohtainen syy	6	4,9%	6	1	1	HENKILÖKOHTAINEN SYY										
	Pohjapää	2	1,6%	2	1	1	POHJAPÄÄ										
	Väsymys/paivari	2	1,6%	2	1	1	VÄSYMYS/PÄIVÄRI										
	Siveli/paivari	2	1,6%	2	1	1	SIVELI/PÄIVÄRI										
TAVOTTEU	Sairastama	1	0,8%	1	1	1	SAIRASTAMA										
	Eläke	1	0,8%	1	1	1	ELÄKE										
	Muut toisille paikkakunnalle	15	12,2%	8	7	7	MUUT TOISILLE PAIKKAKUNNALLE										
	Päätytty ilman siirtymää, nuoren omasta halusta	1	0,8%	1	1	1	PÄÄTYTTY ILMAN SIIRTYMÄÄ, NUOREN OMASTA HALUSTA										
TAVOTTEU	Kadonnut	4	3,3%	2	2	2	KADONNUT										
	Ei omaa taitoa - kadonnut	4	3,3%	2	2	2	EI OMAA TAITOA - KADONNUT										
	Muu	23	18,7%	14	9	9	MUU										
	Om jo etäällä asiakas	18	14,6%	8	7	7	OM JO ETÄÄLLÄ ASIAKAS										
TAVOTTEU	Muu syy	10	8,1%	6	7	7	MUU SYY										
	Kertaluonteinen uudelleensijoitus	10	8,1%	6	7	7	KERTA-ALUE-TOIMINTA UUDELLENSIJOITUS										
	Ei tietoa	1	0,8%	1	1	1	EI TIETOA										
	Nuoret yhteensä	123	100,0%	63	58	58											
PÄÄTTYNEET		123	100,0%	63	58	58											

(tilaston kuva myös erillisenä liitteenä)

Tilastoon tarkennuksena:

'Muu syy' -kohdassa on muuttujia, joita tilastointijärjestelmässä ei vielä ole ollut. Tilastointia valvoo, ohjaa ja kehittää AVI. Sitä mukaa kun palvelut vakinaistuvat, ne avataan tilastoon omana kohtanaan, jolloin 'muu syy' -kohdan osiot sijoittuvat toisiin kohtiin.

'Ei tietoa' tai 'ei kirjattu' -kohta tarkoittaa, että nuorta ei ole vielä löydetty ja tietoja ei olla vielä pystytty kirjamaan vahvistetusti nuoren omana kertomana

4. Tilastointi, palaute ja arviointi

Nuorisotyössä tilastoidaan kaikkia toimintoja. Tilastointi vuoden 2022 loppuun asti tapahtui Valtakunnallinen Nuti-tilastot.fi-palvelussa (Nuti-tilasto). Lisäksi nuorisotoimi ylläpitää omaa tilastointia (Excel). Tilastoinnissa on 2023 alusta käytössä maksuton kunnallisen nuorisotyön dokumentaatiojärjestelmä NuoDo.

Nuorisotoimessa tilastoidaan: Nuorisotilat, yökahvilat, vapaaehtoistoiminta, diskot ja alakoulu bileet, kerho- ja ryhmätoiminta, leirit, etsivä/tukihenkilö/Valpas, sekä muu toiminta. Tilastoinnissa kerätään kertojen määrä, sekä osallistujien määrät.

Nuorisotoimeja ja sen toimintaa arvioidaan ajankohtaisesti Webropol -kyselyin. Palaute kysytään toiminnan tapahtuman aikana kohderyhmiltä ja yhteistyökumppaneilta kerran vuodessa. Palautetta ja kehittämisideoita otetaan vastaan myös suullisesti.

Nuorisotilatoiminta: tilastoidaan kerrat ja kävijät. (Nuti/NuoDO ja excel –tilasto)

- Kertatilastot: Aukiolopäivät + Yökahvilakerrat

- Vuosittaiset kävijätilastot: Nuorisotilat (Ma-TO kävijät) + Yökahvila (Perjantai kävijät)

- Sama nuori tilastossa 1krt/ilta.

Etsivä nuorisotyö ja sosiaalinen vahvistaminen:

- Perusnuorisotyössä asiakastyö, sekä perjantai päivien toteutuminen ja tilastot

- Etsivällä nuorisotyöntekijällä käytössä PAREnt asiakastieto-ohjelma, tilastointi valtakunnallisesti neljännes vuosittain ja vuositasolla. Käytössä myös Sovari -asiakaspalautekysely

5. Ulkopuolinen rahoitus ja hankkeet 2020-2022

Nuorisotoimen rahoitukset ja hankkeet

Etsivän nuorisotyön rahoitus (AVI) - Nyt menossa 6 rahoitus kausi 1.9.2019–31.8.2020 - Saatiin 27 500 € - Raportoitava lokakuun 2020 loppuun mennessä	Nuorisotalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen (AVI) - Saatiin 3000 € - omavastuuosuus 300 € - Koko kunnan leiri-, kerho-, ja retkitoiminnan kehittämiseen - Raportoitava heinäkuun 2020 loppuun mennessä	Valtionavustukset lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan - Saatiin 2550 € - omavastuuosuus 10 % - Lapinlahden kunnan nuorisotoimen leiri- ja kerhotoiminta koululaisille - Raportoitava heinäkuun 2021 loppuun mennessä	Etsivän nuorisotyön rahoitus (AVI) 7 rahoitus kausi 1.9.2020–31.8.2021 - Saatiin 25000 €, lisäksi syksyllä 2020, 5000 € yhteensä 30 000 € - Raportoitava lokakuun 2021 loppuun mennessä
Etsivän nuorisotyön rahoitus (AVI) - Nyt menossa 7 rahoitus kausi 1.9.2020 – 31.8.2021 - Saatiin 25 000 € + 5000€ = 30 000€ (Lisärahoitus korona tilanteen vuoksi 5000 €) - Raportoitava lokakuun 2021 loppuun mennessä	Nuorisotalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittäminen (AVI) - Saatiin 3000 € - omavastuuosuus 300 € - Koko kunnan leiri-, kerho-, ja retkitoiminnan kehittämiseen - Raportoitava heinäkuun 2022 loppuun mennessä	Valtionavustukset lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan - Saatiin 2550 € - omavastuuosuus 10 % - Lapinlahden kunnan nuorisotoimen leiri- ja kerhotoiminta koululaisille - Raportoitava heinäkuun 2021 loppuun mennessä	Etsivän nuorisotyön rahoitus (AVI) 8 rahoitus kausi 1.9.2021 – 31.8.2022 - Saatiin 30 000 € - Raportoitava lokakuun 2022 loppuun mennessä

Hanke / rahoitus	Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta nuorisotyössä / AVI	Etsivän nuorisotyön rahoitus / AVI	Etsivän nuorisotyön rahoitus / AVI	Valtionavustukset lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan	Etsivän nuorisotyön rahoitus / AVI	Lapinlahden koulunuorisotyön kehittäminen
Rahoituksen	Tuija Huttunen	Tanja Jokiniemi	Tanja Jokiniemi	Sari Ruotsalainen	Tanja Jokiniemi	Roope Litmanen
Rahoituksenkäyttö aika	1.6.2021 - 31.5.2022	1.9.2021 - 31.8.2022	1.9.2022 - 31.8.2023	1.6.2022 - 31.5.2023	1.9.2023 - 31.8.2024	30.1.2022 - 29.1.2023
Haettu	11 350 €	30 000 €	30 000 €	13 250 €	30 000 €	38 430 €
Saatu	3 000 €	30 000 €	30 000 €	4 500 €		37 000 €
ISAVI-tunnus	ISAVI90306/2020	ISAVI8084/2020	ISAVI9411/2021	ISAVI9129/2021		ISAVI8454/2022
Raportoitava viimeistään / mihin / miten	raha käytettävä 31.5.2022 ja raportointi kahden kuukauden jälkeen rahan käytöstä	31.10.2022 sähköinen / kahden kuukauden kuluttua avustuksen käyttäjän päättymisestä	31.10.2023 sähköinen / kahden kuukauden kuluttua avustuksen käyttäjän päättymisestä	raha käytettävä 31.5.2023 ja raportointi kahden kuukauden jälkeen rahan käytöstä	31.10.2024 sähköinen / kahden kuukauden kuluttua avustuksen käyttäjän päättymisestä	raha käytettävä 29.1.2024 ja raportointi kahden kuukauden jälkeen rahan käytöstä
Toiminnan tarkoitus	Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminnan tukeminen nuorisotyössä	Etsivän nuorisotyö ja sen toiminnan toteutus	Etsivän nuorisotyö ja sen toiminnan toteutus	Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminnan tukeminen nuorisotyössä	Etsivän nuorisotyö ja sen toiminnan toteutus	Koulunuorisotyön kehittäminen
Rahoituksen käyttö tilanne	Raportoitu / Päättynyt	Raportoitu / Päättynyt	Käynnissä	Käynnissä	Haettu	Käynnissä 30.1.2023

Muut kunnan hankkeet (2020-2022), joiden osana nuoret

Mieli teko –hanke

- Mieliteko-ohjelmassa, jonka tavoite on lisätä pohjoissavolaisten mielen hyvinvointia ja vähentää päihteiden käyttöä
- 18-64-vuotiaiden kanssa. Heikommissa asemassa, työelämän ulkopuolella ja työttömät
- Toimintaa suunniteltu ja markkinoitu avoimet ovet päivään jossa kokemusasiantuntijoita päihteiden- ja mielenterveys asioista mukana. Ei toteutunut. Ilmoittautujia 0

Sitouttava kouluyhteistyö –hanke Lapinlahti ja Sonkajärvi

- tukea peruskoulun oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin ja ennaltaehkäistä poissaoloja
- vähentää poissaolojen negatiivisia vaikutuksia ja tukea putoamisriskissä olevia oppilaita
- kehittää käytänteitä, jotka yhdenmukaistavat poissaolojen seurantaa ja tilastointia
- Haettiin oma koulunuorisotyöntekijän rahoitus koska tämä ei vastannut koulun tarpeita. Työ jää etäiseksi, koska kohdistuu vain yhden päivän viikossa per yläkoulu.
- Keskustelu rahoituksen hakuvaiheessa omasta koulunuorisotyöntekijästä käytiin rehtorikokouksessa yläkoululähtöisesti siten, että koulujen kanssa tehtiin yhdessä hakemus sekä päätös hakea omaa koulunuorisotyöntekijää
- Koulunuorisotyöntekijöitä vakinaistettu Kuopiossa ja lisäalassa hyvien tulosten perusteella. Ympäristö kunnissa saatu rahoitusta mm Pielavesi, Siilinjärvi, Kiuruvesi ja Lapinlahti

